

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України "Про громадянство України" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 13, ст. 65 із наступними змінами):

1) у статті 1:

в абзаці десятому слова "або мають посвідку на постійне чи тимчасове проживання на території України, або мають військовий квиток, виданий" замінити словами "або яким продовжено строк перебування на території України в установленому порядку, або які мають посвідку на постійне чи тимчасове проживання на території України, або мають військовий квиток/військово-обліковий документ, виданий";

в абзаці вісімнадцятому слова "частини двадцятої" замінити словами "частин двадцятої, двадцять четвертої";

в абзаці двадцять другому слово "(розірвано)" виключити, а слова і цифри "підпунктами "а", "б" пунктів 1–3" замінити словами і цифрами "підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3";

абзац двадцять четвертий викласти в такій редакції:

"декларація про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку проходить/проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та нагороджена державною нагородою України, – документ, у якому іноземець, який в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи який в установленому

законодавством України порядку проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт якого припинено, та звільнений з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", та нагороджений державною нагородою України, засвідчує свою відмову від громадянства (підданства) іншої держави або громадянств (підданств) інших держав";

в абзаці двадцять шостому слова "як особа" замінити словами "або якою подано декларацію як особою";

в абзаці двадцять сьомому слово "(розірвано)" виключити, а слова і цифри "підпунктами "а", "б" пунктів 1–3" замінити словами і цифрами "підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3";

абзац двадцять дев'ятий викласти в такій редакції:

"в установленому законодавством України порядку проходить/проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт якої припинено, та звільнена з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", та нагороджена державною нагородою України";

після абзацу тридцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"декларація про відмову від іноземного громадянства для іноземця, який є другим із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків, – документ, що засвідчує відмову від громадянства іноземної держави іноземцем, який є другим із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків".

У зв'язку з цим абзаци тридцять перший – тридцять четвертий вважати відповідно абзацами тридцять другим – тридцять п'ятим;

2) у статті 8:

у частині шостій:

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) іноземцем, який в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи який в установленому законодавством України порядку проходив військову

службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт якого припинено, та звільнений з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", його подружжям – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку уклала контракт на проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, та декларацію про відмову від іноземного громадянства для другого із подружжя";

у пункті 4 слова "частині двадцятій" замінити словами "частинах двадцятій, двадцять четвертій", а слова "частини двадцятої" – словами "частин двадцятої, двадцять четвертої";

доповнити пунктом 6 такого змісту:

"б) іноземцем, який є другим із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків, – декларацію про відмову від іноземного громадянства для другого із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків";

у частині сьомій слова "частини шостої" замінити словами "частини сьомої", а слова "частиною сьомою" – словами "частиною восьмою";

частину десяту викласти в такій редакції:

"Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яка є іноземцем, один із батьків або опікун чи піклувальник якої має право на подання декларації або яким подано декларацію, передбачену пунктами 1, 3–5 частини шостої цієї статті, або якщо один із батьків або опікун чи піклувальник якої в установленому законодавством порядку проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинув при виконанні службових обов'язків, замість зобов'язання припинити іноземне громадянство подається декларація про відмову дитини від іноземного громадянства";

3) у статті 9:

у частині другій:

у пункті 2:

підпункти "в" і "г" викласти в такій редакції:

"в) іноземцем, який в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України,

Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи який в установленому законодавством України порядку проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт якого припинено, та звільнений з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку уклала контракт на проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України";

"г) іноземцем, який в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи який в установленому законодавством України порядку проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт якого припинено, та звільнений з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", та нагороджений державною нагородою України, – декларацію про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку проходить/проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та нагороджена державною нагородою України";

у підпункті "д" слова "частині двадцятій" замінити словами "частинах двадцятій, двадцять четвертій", а слова "частини двадцятої" – словами "частин двадцятої, двадцять четвертої";

доповнити підпунктом "є" такого змісту:

"є) іноземцем, який є другим із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків, – декларацію про відмову від іноземного громадянства для іноземця, який є другим із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків";

в абзаці шістнадцятому слово "передбаченої" замінити словами "або яким подано декларацію, передбачену";

абзац сімнадцятий викласти в такій редакції:

"Для прийняття до громадянства України дитини, яка є іноземцем, один із батьків або опікун чи піклувальник якої має право на подання декларації або яким подано декларацію, передбачену підпунктами "а", "в" – "е" цього пункту, або якщо один із батьків або опікун чи піклувальник якої в установленому законодавством України порядку проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинув при виконанні службових обов'язків, замість зобов'язання припинити іноземне громадянство подається декларація про відмову дитини від іноземного громадянства";

у пункті 3:

перше речення абзацу другого доповнити словами і цифрами "на іноземців чи осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходили військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт яких припинено, та звільнені з військової служби з підстав, передбачених підпунктом "б" пунктів 1–3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу";

абзац третій викласти в такій редакції:

"Для осіб, яких визнано біженцями або яким надано притулок в Україні, строк безперервного проживання на законних підставах на території України має становити останні три роки на дату подання заяви про прийняття до громадянства України з моменту визнання біженцем або надання притулку в Україні, для осіб без громадянства – останні три роки на дату подання такої заяви з моменту в'їзду в Україну або з моменту визнання особою без громадянства, для осіб, які отримали посвідку на тимчасове проживання відповідно до частини двадцять четвертої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", – останні три роки на дату подання такої заяви з моменту отримання посвідки на тимчасове проживання";

абзац другий пункту 4 викласти в такій редакції:

"Зазначена умова не поширюється на осіб, яких визнано біженцями або яким надано притулок в Україні, та на іноземців і осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять/проходили військову службу у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт яких припинено, та звільнені з військової служби з підстав, передбачених підпунктом "б" пунктів 1–3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", або отримали посвідку на постійне проживання в Україні відповідно до пункту 4 розділу V "Прикінцеві положення" Закону України "Про імміграцію", або отримали посвідку на тимчасове проживання відповідно до частини двадцять четвертої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства";

частину третю викласти в такій редакції:

"Дія положень, передбачених пунктами 3, 4, 6 частини другої цієї статті, не поширюється на осіб, які мають визначні заслуги перед Україною, у тому числі на іноземців і осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять/проходили військову службу у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт яких припинено, та звільнені з військової служби з підстав, передбачених підпунктом "б" пунктів 1–3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", та нагороджені державною нагородою України, на осіб, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, і на осіб, які отримали посвідку на тимчасове проживання на підставі частини двадцятої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства";

частину сьому доповнити пунктом 4 такого змісту:

"4) своїми протиправними діями створює/створювала загрози національній безпеці України в розумінні Закону України "Про національну безпеку України";

частину восьму викласти в такій редакції:

"Дія положень, передбачених пунктами 1, 3 частини сьомої цієї статті, не поширюється на іноземців та осіб без громадянства, зазначених у частинах дев'ятнадцятій, двадцятій, двадцять четвертій статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", які в установленому законодавством України порядку проходили військову службу у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, а також на осіб, які мають визначні заслуги перед Україною чи прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України (стосовно яких у поданні центрального органу виконавчої влади у відповідній сфері на ім'я Президента України містяться відомості про те, що такі особи брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, та/або брали участь у виконанні бойових або службових завдань антитерористичної операції, та/або брали (беруть) участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях), та/або брали (беруть) участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України, за умови що компетентні органи України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, встановлять, що рішення про притягнення відповідної особи до відповідальності за вчинення злочинів, передбачених пунктами 1 та/або 3 частини сьомої цієї статті, було прийнято з політичних мотивів правоохоронними та/або судовими органами держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, або держави, яка не визнає територіальну цілісність та суверенітет

України чи відмовляється визнавати протиправність посягань на територіальну цілісність та суверенітет України, зокрема голосувала проти Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй "Про територіальну цілісність України" від 27 березня 2014 року № 68/262";

4) у статті 10:

у частині першій слово "шостою" замінити словом "сьомою";

у частині шостій:

пункти 3 і 4 викласти в такій редакції:

"3) іноземцем, який в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи який в установленому законодавством України порядку проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт якого припинено, та звільнений з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", – декларація про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку уклала контракт на проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України;

4) іноземцем, який в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи який в установленому законодавством України порядку проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт якого припинено, та звільнений з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", та нагороджений державною нагородою України, – декларація про відмову від іноземного громадянства особи, яка в установленому законодавством України порядку проходить/проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та нагороджена державною нагородою України";

доповнити пунктом 6 такого змісту:

"6) іноземцем, який є другим із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків, – декларація про відмову від іноземного громадянства для другого із подружжя особи, яка в установленому законодавством України порядку

проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та загинула при виконанні службових обов'язків";

у пункті 1 частини сьомої слово "шостої" замінити словом "сьомої", а слово "сьомою" – словом "восьмою";

5) пункт 10¹ частини першої статті 25 викласти в такій редакції:

"10¹) видають у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, документ, що підтверджує переслідування іноземця.

Повноваження, передбачені цим пунктом, стосовно осіб, які перебувають на території України, здійснюються Міністерством закордонних справ України".

2. У Законі України "Про імміграцію" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 41, ст. 197 із наступними змінами):

1) преамбулу викласти в такій редакції:

"Цей Закон визначає умови і порядок надання права на постійне проживання в Україні іноземцям та особам без громадянства, підстави і порядок отримання дозволу на імміграцію в Україну та його скасування, повноваження органів державної влади, що беруть участь у вирішенні питань щодо надання дозволу на імміграцію та діють в інтересах забезпечення прав і свобод осіб та національної безпеки України, порядок оскарження рішень з питань імміграції, дій чи бездіяльності органів державної влади, їх посадових і службових осіб";

2) частину третю статті 4 доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

"1¹) одному з подружжя, якщо другий з подружжя є загиблим (померлим) громадянином України – військовослужбовцем Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, Державної спеціальної служби транспорту, правоохоронних органів спеціального призначення або розвідувальних органів України (незалежно від строку перебування у шлюбі, дійсному на момент загибелі (смерті), – у разі звернення із заявою про надання дозволу на імміграцію у період дії воєнного стану та протягом шести місяців з дня його припинення чи скасування";

3) у статті 9:

пункт 2 частини п'ятої викласти в такій редакції:

"2) оригінал (після пред'явлення повертається) та копія паспортного документа іноземця (паспортних документів – у разі якщо іноземець має множинне громадянство) або документа, що посвідчує особу без громадянства, а також копії сторінок паспортного документа іноземця (паспортних документів – у разі якщо іноземець має множинне громадянство) або особи без громадянства, що містять особисті дані, з перекладом на українську мову,

засвідченим в установленому порядку, або копія рішення про визнання особою без громадянства.

Іноземці та особи без громадянства, які мають право на отримання дозволу на імміграцію на підставі пункту 9 або 10 частини другої, пункту 11 частини третьої статті 4 цього Закону, можуть подавати паспортний документ, термін дії якого закінчився або який підлягає обміну, у разі якщо за отриманням нового документа особа зобов'язана звернутися до органів державної влади країни громадянської належності або країни попереднього постійного проживання, якщо така країна вчинила акт збройної агресії проти України або не визнає територіальну цілісність та суверенітет України, або відмовляється визнавати протиправність посягань на територіальну цілісність та суверенітет України, зокрема голосувала проти Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй "Про територіальну цілісність України" від 27 березня 2014 року № 68/262";

частину шосту після цифри "1" доповнити цифрами "1¹";

частину сьому доповнити пунктом 16 такого змісту:

"16) для осіб, зазначених у пункті 1¹ частини третьої статті 4 цього Закону, – оригінали (після пред'явлення повертаються) та копії документів, що підтверджують факт перебування у шлюбі з громадянином України – військовослужбовцем Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Управління державної охорони України, Державної спеціальної служби транспорту, правоохоронних органів спеціального призначення або розвідувальних органів України на день його загибелі (смерті), документи, що підтверджують факт проходження військової служби, а також документи, що підтверджують факт загибелі (смерті) військовослужбовця";

у частині восьмій слова і цифри "у пункті 2 частини другої та пунктах 1, 3, 6" замінити словами і цифрами "у пунктах 2, 9, 10 частини другої і пунктах 1, 1¹, 3, 6".

3. У Законі України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 19–20, ст. 179 із наступними змінами):

1) преамбулу викласти в такій редакції:

"Цей Закон визначає правовий статус іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні, повноваження органів державної влади, що беруть участь у визначенні такого статусу та діють в інтересах забезпечення прав і свобод осіб та національної безпеки України, а також встановлює порядок в'їзду в Україну та виїзду з України таких осіб";

2) у статті 4:

частини п'ятнадцяту, дев'ятнадцяту і двадцять першу викласти в такій редакції:

"15. Іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, зазначеними у частинах другій – тринадцятій і дев'ятнадцятій цієї статті, та отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які на законних підставах перебувають на території України, на період, зазначений відповідно у частинах другій – тринадцятій і дев'ятнадцятій цієї статті";

"19. Іноземці та особи без громадянства, які в установленому порядку уклали контракт про проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту, Національній гвардії України, вважаються такими, які на законних підставах тимчасово проживають на території України, на період дії контракту про проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту, Національній гвардії України та протягом трьох місяців після його припинення (розірвання). Тимчасове проживання на території України таких іноземців та осіб без громадянства підтверджується військовим квитком особи рядового, сержантського чи старшинського складу/військово-обліковим документом";

"21. Іноземці та особи без громадянства, зазначені у частинах двадцятій і двадцять четвертій цієї статті, на дату звернення за оформленням посвідки на тимчасове проживання та до дня її отримання вважаються такими, які перебувають на території України на законних підставах.

Іноземці та особи без громадянства, зазначені у пунктах 9 (крім осіб, які продовжують проходити військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України) і 10 частини другої статті 4 Закону України "Про імміграцію", які протягом шести місяців після припинення контракту звернулися за наданням дозволу на імміграцію, на дату звернення за наданням дозволу на імміграцію та до дня отримання посвідки на постійне проживання вважаються такими, які тимчасово перебувають на території України на законних підставах.

Іноземці та особи без громадянства, яким надано дозвіл на імміграцію на підставі пункту 9 або 10 частини другої, пункту 1¹ частини третьої статті 4 Закону України "Про імміграцію" та які отримали посвідку на постійне проживання, вважаються такими, які перебувають на території України на законних підставах, у тому числі у випадках, якщо термін дії їхнього паспортного документа закінчився або він підлягає обміну";

доповнити частиною двадцять четвертою такого змісту:

"24. Іноземці та особи без громадянства, крім осіб, зазначених у частині дев'ятнадцятій цієї статті, які в період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України

"Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, надають/надавали стрілецьку, тактичну, радіотехнічну, вибухотехнічну, медичну та іншу допомогу підрозділам Збройних Сил України, Національної гвардії України, у тому числі підрозділам територіальної оборони, добровольчих формувань територіальних громад, перебуваючи безпосередньо в районах ведення бойових дій, та спільно з такими підрозділами беруть/брали участь у виконанні бойових або службових завдань протягом не менше шести місяців і які не пізніше 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану отримали посвідку на тимчасове проживання, вважаються такими, які перебувають на території України на законних підставах, у тому числі у випадках, якщо термін дії паспортного документа закінчився або він підлягає обміну, на період дії такої посвідки";

3) у статті 5:

у частині третій слова "та двадцятій" замінити словами "двадцятій і двадцять четвертій";

частину п'ятнадцяту після слова "тринадцятій" доповнити словами "і дев'ятнадцятій";

після частини сімнадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

"18. Підставою для видачі посвідки на тимчасове проживання для осіб, зазначених у частині двадцять четвертій статті 4 цього Закону, є заява іноземця або особи без громадянства та подання Міністерства оборони України або Міністерства внутрішніх справ України, підготовлене на підставі інформації, отриманої у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, про те, що іноземець або особа без громадянства у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, надають/надавали стрілецьку, тактичну, радіотехнічну, вибухотехнічну, медичну та іншу допомогу підрозділам Збройних Сил України, Національної гвардії України, у тому числі підрозділам територіальної оборони, добровольчих формувань територіальних громад, перебуваючи безпосередньо в районах ведення бойових дій, та спільно з такими підрозділами беруть/брали участь у виконанні бойових або службових завдань протягом не менше шести місяців".

У зв'язку з цим частини вісімнадцяту – двадцять другу вважати відповідно частинами дев'ятнадцятою – двадцять третьою;

у частині дев'ятнадцятій:

в абзаці першому слово "сімнадцятою" замінити словами "вісімнадцятою і двадцять третьою";

пункт 2 викласти в такій редакції:

"2) паспортний документ іноземця або особи без громадянства з відповідною довгостроковою візою (довгострокова віза не вимагається у іноземців та осіб без громадянства, які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї з особами, зазначеними у частині дев'ятнадцятій статті 4 цього Закону, а також у іноземців та осіб без громадянства, які не зобов'язані отримувати таку візу відповідно до цього Закону, інших законів України або міжнародних договорів України) та копію сторінки паспортного документа з такою візою. Іноземці або особи без громадянства, зазначені у частині двадцятій або двадцять четвертій статті 4 цього Закону, можуть подавати паспортний документ, термін дії якого закінчився або який підлягає обміну, у разі якщо за отриманням нового документа особа зобов'язана звернутися до органів державної влади країни громадянської належності або країни попереднього постійного проживання, якщо така країна вчинила акт збройної агресії проти України або не визнає територіальну цілісність та суверенітет України, або відмовляється визнавати протиправність посягань на територіальну цілісність та суверенітет України, зокрема голосувала проти Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй "Про територіальну цілісність України" від 27 березня 2014 року № 68/262";

4) частину першу статті 5¹ доповнити пунктом 4² такого змісту:

"4²) у випадку, визначеному частиною двадцять четвертою статті 4 цього Закону, – чотири роки";

5) в абзаці другому частини першої статті 13 слова "або охорони громадського порядку" замінити словами "та запобігання іншим протиправним діям, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України";

6) абзац дев'ятнадцятий частини першої статті 15 викласти в такій редакції:

"іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту, Національній гвардії України, – за паспортним документом та військовим квитком особи рядового, сержантського чи старшинського складу/військово-обліковим документом";

7) пункт 3 частини першої статті 17 викласти в такій редакції:

"3) паспортний документ іноземця або особи без громадянства та копії сторінок паспортного документа іноземця або особи без громадянства, що містять особисті дані, з перекладом на українську мову, засвідченим в установленому порядку. Особа, яка проходила військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, а також зазначена у пункті 11 частини третьої статті 4 Закону України "Про імміграцію", може подати паспортний документ, термін дії якого закінчився або який підлягає обміну, у разі якщо за отриманням нового документа особа зобов'язана звернутися до органів державної влади

країни громадянської належності або країни попереднього постійного проживання, якщо така країна вчинила акт збройної агресії проти України або не визнає територіальну цілісність та суверенітет України, або відмовляється визнавати протиправність посягань на територіальну цілісність та суверенітет України, зокрема голосувала проти Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй "Про територіальну цілісність України" від 27 березня 2014 року № 68/262";

8) в абзаці другому частини восьмої статті 26 слова "частині двадцятій" замінити словами "частині двадцятій або двадцять четвертій", а слова "акт агресії" – словами "акт збройної агресії".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім абзаців п'ятого і шостого підпункту 1, абзаців третього, четвертого і восьмого підпункту 2, абзаців четвертого – шостого, дев'ятнадцятого, двадцятого, двадцять третього і двадцять четвертого підпункту 3, абзаців другого, четвертого – шостого, дев'ятого підпункту 4 пункту 1 розділу I цього Закону та пунктів 2–7 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Реалізація державної політики у сфері громадянства територіальними органами/територіальними підрозділами Державної міграційної служби України, посольствами та консульськими установами України стосовно громадян Російської Федерації здійснюється з урахуванням таких особливостей:

розгляд заяв про набуття громадянства України, поданих до набрання чинності цим Законом, зупиняється до спливу 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ;

прийняття заяв про набуття громадянства України від громадян Російської Федерації припиняється до спливу 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ.

Зазначені особливості не поширюються на:

1) осіб, які мають визначні заслуги перед Україною чи прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, їх подружжя;

2) осіб, які в установленому законодавством України порядку проходять/проходили військову службу за контрактом у Збройних Силах

України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, їх подружжя;

3) осіб, які в установленому законодавством України порядку отримали посвідку на тимчасове проживання відповідно до частини двадцять четвертої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", їх подружжя;

4) неповнолітніх дітей, які мають законні підстави для набуття громадянства України.

3. Протягом 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом право подати декларацію про відмову від іноземного громадянства в разі неможливості виконати зобов'язання припинити іноземне громадянство мають іноземці, які у період з 1 січня 2018 року до дня набрання чинності цим Законом набули громадянство України, із числа таких осіб:

1) які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи які в установленому законодавством України порядку проходили військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт яких припинено, та звільнені з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу";

2) які мають визначні заслуги перед Україною або прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України;

3) які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та нагороджені державною нагородою України;

4) з числа осіб, зазначених у частині двадцятій статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства";

5) які є громадянами держави, визнаної Україною державою-агресором або державою-окупантом, та зазнали у країні своєї громадянської належності переслідувань через політичні мотиви, що підтверджується документом, передбаченим Законом України "Про громадянство України", що діяв до набрання чинності цим Законом.

Таке право поширюється на другого з подружжя зазначених осіб та їхніх дітей.

4. Іноземці та особи без громадянства, які набувають громадянство України як особи, які проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України чи проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах

України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та нагороджені державною нагородою України або які в установленому законодавством України порядку проходили військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, контракт яких припинено, та звільнені з військової служби з підстав, передбачених підпунктами "а", "б", "в" пунктів 1, 2, підпунктами "а", "б" пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу", можуть подати разом з військовим квитком/військово-обліковим документом паспортний документ, термін дії якого закінчився або який підлягає обміну, у разі якщо за отриманням нового документа особа зобов'язана звернутися до органів державної влади країни громадянської належності або країни попереднього постійного проживання, якщо така країна вчинила акт збройної агресії проти України або не визнає територіальну цілісність та суверенітет України, або відмовляється визнавати протиправність посягань на територіальну цілісність та суверенітет України, зокрема голосувала проти Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй "Про територіальну цілісність України" від 27 березня 2014 року № 68/262.

5. Громадяни Російської Федерації та громадяни Республіки Білорусь (крім осіб, зазначених у пункті 3 цього розділу), які в період з 24 лютого 2020 року набули громадянство України відповідно до Закону України "Про громадянство України" і подали зобов'язання припинити іноземне громадянство, зобов'язані подати документ про припинення іноземного громадянства до органу, що видав тимчасове посвідчення громадянина України, протягом 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, якщо строк виконання поданого зобов'язання сплив.

У разі якщо строк виконання зобов'язання про припинення іноземного громадянства, поданого відповідно до Закону України "Про громадянство України", спливає після 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, документ про припинення іноземного громадянства подається до органу, що видав тимчасове посвідчення громадянина України, у строк, на який взято зобов'язання про припинення іноземного громадянства.

Громадяни Російської Федерації та громадяни Республіки Білорусь, стосовно яких у період з 24 лютого 2020 року до дня набрання чинності цим Законом було скасовано рішення про оформлення набуття громадянства України у зв'язку з невиконанням зобов'язання припинити іноземне громадянство протягом двох років з моменту набуття громадянства України, можуть бути

поновлені у громадянстві України без отримання дозволу на імміграцію в Україну.

6. Особи, які набули громадянство України під час дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, і подали зобов'язання про складання іспитів з основ Конституції України, історії України та на рівень володіння державною мовою та які проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, мають право виконати взяте зобов'язання протягом двох років з дня припинення чи скасування воєнного стану.

7. Кабінету Міністрів України:

1) у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) у 2025 році поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

8. Рекомендувати Президенту України привести свої акти у відповідність із цим Законом та прийняти акти, необхідні для реалізації цього Закону.

Президент України

м. Київ

20 серпня 2024 року

№ 3897-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ